

हृदय नष्टो देवी कीर्तने । जैसे को स्वरूप तुझे ।
तेजो निरानूलन देविजे । गीता लला ॥

classmate

Date _____
Page _____

ॐ श्री परमात्मने नमः ।

१. भगवद्गीता - अद्भुत ग्रंथ, भगवंताची वाङ्मयीन मूर्ती परंतु सामान्यांपासून दूर, केवळ पूजेचा ग्रंथ
२. वर्ण, आश्रम, पंच जातीचे बंधन नाही. तर अखिल मानवजातीसाठी आहे. पाश्चात्य युद्धा मानतात.
३. शोभादर्शक यंत्र - वेगवेगळी सुंदर चित्रे Calidoscope.
४. ज्ञानाचा सागर - रत्नाकर विविधता आहे परंतु विराद्यामय नाही. सुंदर पुष्पगुच्छ
५. नाय्यमय संवाद, अर्जुनाला वासराची उपमा
६. श्लोकसंख्या - ५७० + ८० + ४१ + १
७. प्रधानत्रयीत स्थान - महाभारत श्रीष्मपर्व ३२ उपपर्व अध्याय २५ ते ४२
८. गीताजयंती - म. व्यासांची प्रतिष्ठा
९. ब्रह्मज्ञानाची महती ; संजयची महत्त्वपूर्ण भूमिका
१०. नारायणी सेना - निरुपयोगी, निष्फळ. अकरा + सात अक्षौहिणी २१८०० हत्ती, रथ ६५७१० घोडे, १०९३५० पदाती
११. युद्धाचे कोटकोर नियम - युद्धाचा हेतू धर्म-निर्णायक
१२. अर्जुनाने असुरविनाशसाठी दुर्गास्तोत्र (रथानून खाळी उतरून) म्हटले. दुर्गादेवीने आशीर्वाद दिला.
१३. गीतेमुळे होणारे लाभ - मंत्रसामर्थ्य, नित्यनूतन गीता आत्मसात करण्याच्या पायऱ्या

शुद्धे कुठार:

१४. गीतेचे वेगळेपण - फक्त श्रुती नाही, श्रीकृष्ण, कौरव असे शब्द नाहीत. धार्तराष्ट्र, स्थितप्रज्ञ, भावसंशुद्धी शास्त्रकार आहे

१५. सामान्यांसाठी दैनंदिन जीवनात गीता - योगशास्त्र, ब्रह्मविद्या शास्त्रांचे शास्त्र, कर्माची कला, विद्यांची विद्या

१६. भगवान बडेश्वर्यसंपन्न / पार्थपुत्रो विषादो डास्ते

१७. अर्जुनाचा विषाद - खेद, दुःख, उत्साहभंग, निराशा Depression. विषादाला आत्मोद्धाराची, मुमुक्षुत्वाची उंची होती. अर्जुनाचा विषाद त्रेयसासाठी :: अर्जुनविषादयोग ज्ञाना

१८. सेवादरूपाने नाट्यमयता - ज्ञानयज्ञ
कंठस्थ -> हृदयस्थ मंत्रमुक्त - Brain washing

१९. वाणी स्पष्ट शुद्ध - निष्ठाशक्ती सुधारते. स्मरणशक्ती, आत्मविश्वास, निर्णयक्षमता, श्वसन-पवन- शब्दध्वनि Vibrations

२०. अर्जुनाच्या मनातील खेत दूर केली. मनाविरुद्ध काम करायला लागले तर श्रोत्याच्या मनाचा गोंधळ वाढतो. निर्णयस्वातंत्र्य - यथेच्छासि तथा कुरु। संकटाशी दान हात करण्याचे सामर्थ्य येते.

२१. आपणही ब्रह्मविद्येचा अनुभव सजगपणे सावधपणे, विवेकाने घ्यायचा आहे. त्यासाठी बुद्धीचा स्तर उंचावयाचा आहे. आपण सारे अर्जुनच आहोत.

२२. जो जे वांछिक तो ने काही।

सर्वकालिक लक्ष्यज्ञान

रसिकता, ज्ञाने, सौंदर्यवैभवं वा कर्पणं साहजिक

आत्मसंतुष्टी साधनाला अरिक्त बनवत नाही

गीता, गंगा, गोमता, गायत्री - चार अकार.

सार्वकालिक, सार्वत्रिक, सार्वजनिक

काल देश वस्तु/व्यक्ति

गीता - ज्ञान, कर्म, शक्ति, व्यवस्थापन, वैद्यकीय, न्यायसंस्था, समुपदेशन

गंगा - साक्षात्कार, रसिकता, प्रीति, सांध्यचे आकर्षण

गोमता - तन्वुज्ञानाचा बोजड ग्रंथ नाही तर नारायणमयते मुळे

गायत्री - त्याचे महाकाव्य झाले. रंगभूमीची रंगभूमी झाली.

पात्रे, स्वभाववैशिष्ट्य, संवाद, अमिनय, काव्यमयता.

द्यूतराष्ट्र - अंतर्बहिर् अंध, स्वार्थी

अर्जुन - मनुज अंतःकरण, स्वनांविषयी आस्था

संजय - निपक्षपाती - निवेदन - भाक्ती - वास्तविकता

पश्यंतां पाण्डुपुत्राणामाचार्य महतीं चमूम् । - केवळ निवेदन

ते तथा - - - एवमुक्त्वा हृषीकेश - साक्षीभावाने उपास्थित

इ इ वा अध्याय - एवमुक्त्वा ततो राजन् - राजनिष्ठा

विश्वरूप दर्शनाचे भाग्य - - - शक्य - एते १४ श्लोक

अखेरीस रोमरुषित होऊन सत्यास्येतिथे वृत्त करत आहे.

ध्यावान - जगद्गुरु - उजम लक्षणे - प्रेमाने, गोड बोलून -

श्रुति कर्तन, राजावून, कर्तव्याची जाणीव करत, अपशब्द - - -

शिष्याला समजावून घेत, - चंचल हि मनः कृपण - -

असंशयं महाबाहो. शिष्याला समजावण्याची वृत्ती

विश्वरूप, अश्वत्थ वृक्ष, देवासुर संघर्ष, चानुर्वर्ष्य

गहन तन्वुज्ञान साध्या शब्दात / गणित - स्पष्ट उजरे नाहीत.

ती संपन्न ध्यायची. (स्वकर्म हाच स्वधर्म

एकरूपता - कोरेथे वचनं तव | यद्येच्छसि तथा कुरु |

निर्णयस्वानंथ | | निर्णयक्षमता -

स्वानुभूतीचा ग्रंथ | असतो मा सद्गमय |

असत कडून सद् कडे | अंधाराकडून प्रकाशाकडे |

अपूर्ण कडून पूर्ण कडे | स्थूला कडून सूक्ष्माकडे

अव्यक्ताकडून व्यक्ताकडे | जीवाकडून शिवाकडे |

नराकडून नारायणाकडे | मनुष्याकडून देवत्वाकडे

सीमितेकडून असीमाकडे

विषादाकडून प्रसादाकडे -

संस्कृत
काव्य
पुराणांचे
आश्रम
वसना पद्धती
Universal Truth
समन
जयंत

क्षेत्रे क्षेत्रे धर्म लुप्त । धर्म हननेन कर्म ।
 धर्मनाशे धर्म इति उच्यते ।
 धर्मात्मा धर्मात्मे, अनुभवधर्मे तर कर्म करामना हे

स्वामी विवेकानंद - धर्मपरिषद् - पाया व कवच
 मंत्रमाला - मननात् त्रायते इति मंत्रः

अनुबंध चतुष्टय -

१. अधिकारी - अर्जुनाच्या पंक्ती का बसण्याची योग्यता असणार।
 असे अर्जुनापिचे पंक्ती। जे परिस्वया योग्य होती। परिस्व
 तिही कृपा करुनि संती। अवधान द्यावे ॥ मांडकी -

जिज्ञसू, सरळ मनाचा, अवधान देणारा ।

२. विषय - शब्दपांडित्याचे नाही तर हे संसार जिंकणारे शास्त्र
 गीतेची अक्षरे म्हणजे आत्माका प्रकट करणारे मंत्र आहेत.
 भौतिक नवे तर आध्यात्मिक शास्त्र - मी कोण? - आत्मबोध

३. प्रयोजन - कर्तव्य (अकर्तव्य याचा मोह दूर करणारा बोध,
 मानवाला (अर्जुनाच्या निमित्ताने) आत्मोन्नत करून आत्मज्ञानाची
 प्राप्ती करून देणे.

४. संबंध - जीव हा ज्ञान तर गीताशास्त्र हे ज्ञेय आहे.

वृत्त
 पूर्ण
 होत

प्रापक - प्राय

जडकिंगे - उपक्रमोपसंहरा वध्यासोऽपूर्वता फलम् ।
 अर्थवादोपपत्ती च किंगे तात्पर्यनिर्णये ॥

१) उपक्रम - अर्जुनाला श्रेयसाची ओढ होती - त्यासाठी प्रार्थना उपक्रम
 Index शिष्यसंगे हे शाधि मां तां प्रपन्नम् । कार्पव्यदोषोपहतः

२) अभ्यास - श्रेयस प्राप्त करण्यासाठी करावयाचा आत्मज्ञानाचा अभ्यास
 कर्म, भक्ति, ज्ञान, राजयोग, कर्म अकर्म विकर्म, उन्नत भक्ताची लक्षणे
 गुणलक्षण, राजयोगाची, तपश्चर्या, ज्ञानवंताची लक्षणे, ज्ञानाची लक्षणे,

३) अपूर्वता - अर्जुनाच्या निमित्ताने अखिल मानवजातीला आत्मोन्नतीचा
 मार्ग दाखवला. यापूर्वी कधीही हे घडले नाही. वक्ता साक्षात्पारमार्थ्य
 शोभा साक्षात्पारमार्थ्य, उपदेशाचा हेतू - मानवजातीय कल्याण,
 अधिकारानुसार मार्गदर्शन - ही गीतेची अपूर्वता आहे.

४) फल - नष्टा मोहः । मोहनाश - निःसंदेह । कर्तव्याकर्तव्यतेया विवेक
 प्रक्षान्तयेया अधिकारी । मननाविषय नाही तर मनापासून -

श्रवण
 कर्किया
 प्रव

५) अर्थवाद - जीवदानाश आणि मोक्षप्राप्ति गीताशास्त्राची नाही
 तोंडाका कावलाक्षणीय ब्रह्मतेची पुष्टी अंगात येते तत्क्षणी। किप्रम -

६) उपपत्ती - मत्तना भव । सर्वधर्मान् परित्यज्य । सर्व पापां पासून मुक्ति -
 उपदेशाक आत्मवैद्य्या गोमरा पारमार्थिक काम होतो. श्री, विजय, विश्वाने, नोनि.